

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020 Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

Norme comparative privind abrogarea actelor normative (II)

La rândul său, în "Manualul de tehnică legislativă" din **Germania** (*Manual de tehnică legislativă*, p.128-161) sunt expuse pe larg normele de redactare a dispozițiilor de abrogare.

Prin dispozițiile de modificare "abrogare" și "eliminare" se urmărește îndepărtarea textului menționat, fără adoptarea altor dispoziții. Diferențierea este de natură formală: se abrogă unități structurale integrale (de ex. părți, secțiuni, alineate, teze, puncte, litere).

Se elimină părți de propoziție, de ex. noțiuni sau trimiteri individuale, precum și titluri. Această diferențiere se aplică și în cazul în care reglementările juridice vizate nu au intrat încă în vigoare sau dacă sunt lipsite de obiect.

Dispozițiile de modificare "abrogare" și "ieșire din vigoare" diferă numai prin secțiunea în care sunt prevăzute; cu toate acestea, numai reglementările intrate anterior în vigoare pot fi abrogate. În situația în care dispoziția de modificare prin care se urmărește eliminarea unei anumite unități structurale este menționată în ultimul paragraf sau articol cu privire la intrarea în vigoare și la abrogare, dispoziția de modificare va prezenta următorul conținut: §.../§§... se abrogă la... sau: ... intră în vigoare, concomitent se abrogă §.../§§...

În celelalte situații, prezintă următorul conținut: Art. .../ §§... este/sunt abrogat/abrogate.

Prin abrogarea *unităților structurale supraordonate*, acestea sunt abrogate complet, adică cu toate unitățile structurale incluse (de ex. alineate, titluri intermediare). *Exemplu*: **Partea a 8-a Secțiunea 3** se abrogă.

În cazul în care se dorește abrogarea de unități structurale supraordonate individuale, fără a include însă și unitățile structurale conținute, este anulat numai *titlul* unității structurale supraordonate. *Exemplu*: Titlul Secțiunii a 3-a se elimină.

În cazul în care, în urma abrogării unuia sau mai multor alineate, rămâne în vigoare un singur alineat, *structura existentă sub formă de alineate devine redundantă*, fiind necesară eliminarea acesteia. Același regim este aplicabil și pentru puncte și litere.

Prin abrogarea unităților structurale numerotate ale unei legi inițiale apar **lacune** de numerotare. Pentru realizarea unei numerotări curente sunt necesare dispoziții suplimentare de modificare. *Exemplu*: 1. § 3 este abrogat. 2. § 4 până la 20 devin §§ 3 până la 19.

Prin renumerotare sunt transferate de exemplu și titlurile existente ale unităților structurale supraordonate.

In cazul în care sunt necesare modificări suplimentare ale unităților structurale care urmează să fie renumerotate, în toate situațiile este sistată renumerotarea.

În toate cazurile este necesară examinarea *trimiterilor* la unitățile structurale abrogate și la cele transferate pe o poziție anterioară, cu o eventuală adaptare a acestora. Volumul modificărilor poate fi determinat prin Registrul de trimiteri din Baza de date cu legislația federală. Pentru a reduce eforturile necesare în acest scop, în practică sunt *acceptate* frecvent *lacune* de numerotare. La republicarea legii, în secțiunile respective, după numerotare s-ar menționa: "(abrogat)".

În legile noi, tezele nu sunt numerotate. În cazul *abrogării tezelor* individuale, acestea trebuie menționate precis în dispoziția de modificare prin intermediul unei numerotări. Tezele următoare nu sunt renumerotate, acestea trec automat pe poziția anterioară. În cazul în care sunt necesare modificări

ale acestor teze, se face referire la noua numerotare generată. Prin trecerea automată a tezelor pe poziția anterioară, *trimiterile* din alte norme la *teze exacte* pot deveni incorecte. Din acest motiv, la abrogarea tezelor se va acorda o atenție deosebită necesității de adaptare a trimiterilor care se referă la tezele abrogate și la cele care trec pe poziția anterioară. Volumul modificărilor poate fi determinat cu ajutorul Registrului de trimiteri din Baza de date cu legislația federală, dar numai cu indicarea alineatelor în cauză.

"Tratatul de legistică formală" (Marc Besch – *Traité de légistique formelle*, Publication du Conseil d'Etat du Grand-Duché de Luxembourg, 2005 (http://data.legilux.public.lu/file/elietat-leg-recueil-traite_legistique-20050101-fr-pdf.pdf), p.73 și urm.) din **Luxemburg** stabilește reguli de fond privind dispozițiile de modificare ale actelor normative. Potrivit acestuia, *modificările* sunt acele dispoziții care afectează un act existent prin introducerea, modificarea sau abrogarea cuvintelor, propozițiilor, paragrafelor sau articolelor sau chiar a grupurilor de articole. Se subliniază faptul că diferit de abrogarea unui act în ansamblul său, *abrogarea parțială* trebuie considerată o dispoziție de modificare.

Tratatul de legistică formală precizează că dispozițiile de modificare nu există în mod autonom în ordinea juridică, indiferent dacă acestea apar într-un act exclusiv de modificare sau într-un act care conține dispoziții autonome: acestea există doar în raport cu textul de bază pe care sunt destinate să le modifice. Prin urmare, este total inadecvat să se modifice o dispoziție de modificare, cu excepția cazului în care aceasta va întârzia intrarea sa în vigoare. Nici nu ar trebui să fie abrogată decât pentru a împiedica intrarea sa în vigoare. Pe de altă parte, abrogarea unui act autonom care conține dispoziții de modificare nu modifică modificările aduse de acest act. Acestea continuă să-și păstreze validitatea deplină.

Abrogarea unui text de modificare sau a unui text de abrogare nu are ca efect "revigorarea" vechilor texte așa cum au existat înainte de modificarea sau abrogarea lor, cu excepția cazului în care o astfel de abrogare ar urma să aibă loc înainte de intrarea în vigoare a textului de modificare sau de abrogare.

Un text care a fost abrogat nu poate fi restabilit decât ca urmare a unei dispoziții care prevede în mod expres reintroducerea acestuia. În acest caz, se recomandă ca dispozițiile relevante să fie rescrise. Este altceva însă dacă se "anulează" textul de modificare sau de abrogare, care se presupune că nu ar fi existat niciodată. Este vorba în acest caz de o abrogare "ex tunc" care are același efect ca o anulare cu efect la sursă.

Este necesar să se evite introducerea unui text modificator destinat să înlocuiască complet partea dispozitivă a unui act, lăsând doar titlul și, după caz, formula executorie. Un astfel de text trebuie prezentat ca autonom și trebuie abrogat textul existent pe care îl va înlocui. Același lucru se aplică și cazului în care se prevede modificarea aproape a tuturor articolelor din textul inițial.

Dacă un articol sau un paragraf este abrogat, se păstrează numerotarea tuturor articolelor sau alineatelor ulterioare, inclusiv articolul sau paragraful abrogat, lipsite de conținutul lor, fără a fi necesară inserarea vreunei mențiuni. La fel și pentru grupurile de articole. În versiunea coordonată a unei legi sau unui regulament, articolul abrogat va fi prezentat după cum urmează,

chiar dacă acesta este vorba de ultimul articol din partea dispozitivă: "Art. 17. (abrogat prin legea (regulament) din ...)".

Tratatul nu recomandă să se actualizeze numerotarea articolelor sau paragrafelor rămase sau să se includă o dispoziție în acest sens în textul de modificare. Mutarea sau schimbarea numerelor ar însemna de fapt că toate trimiterile la articolele sau paragrafele în cauză ar deveni inexacte.

Textele de modificare trebuie redactate în așa fel încât articolele sau paragrafele vizate să fie abrogate sau înlocuite, în totalitate sau în parte. Astfel, nu ar trebui înlocuite articolele X și Y cu un nou articol X, ci înlocuit articolul X și abrogat articolul Y. În mod similar, atunci când se înlocuiește un grup de articole cu unul nou cu mai puține articole, este necesar să se abroge în mod expres restul articolelor pentru care nu sunt prevăzute dispoziții noi.

Tratatul de legistică formală abordează procedura abrogării (*Manual de tehnică legislativă*, p.85 și urm.), precizând că *a abroga* înseamnă a face să dispară forța obligatorie a unui text pentru viitor. *A revoca* înseamnă a face să dispară forța obligatorie *ab initio*, adică cu efect retroactiv la data intrării sale în vigoare, astfel încât textul se consideră că nu a avut efect.

Dispozițiile referitoare la abrogarea integrală a unuia sau mai multor acte ar trebui grupate într-un articol separat. Acest articol se așează la sfârșitul părții dispozitive, dacă este cazul după dispozițiile de modificare și înainte de dispozițiile tranzitorii, de intrare în vigoare și de formulele executorii și de publicare.

Cu toate acestea, în cazul în care se intenționează abrogarea doar a uneia sau a altei prevederi ale unui act, aceste abrogări trebuie considerate ca modificări și, prin urmare, trebuie să figureze în partea dispozitivă la dispozițiile de modificare.

Abrogările trebuie să fie exprese și precise. Nu este suficient să se abroge "orice dispoziție contrară acestui act (prezentului regulament)".

Abrogarea unei dispoziții de abrogare nu poate avea ca efect revenirea vechiului text care a fost anulat, cu excepția cazului în care autoritatea competentă își exprimă în mod expres intenția de a repune în vigoare vechiul text abrogat prin efectul unei dispoziții care instituie în mod expres restabilirea sau, mai degrabă, rescrierea acestuia.

Principiul ierarhiei normelor, impunând paralelismul formelor, se opune ca un act să abroge în mod explicit norme de nivel inferior, chiar dacă acestea sunt direct legate de ea.

Când vine vorba de abrogarea unui act care a fost deja modificat, se înțelege că abrogarea acoperă atât textul de bază, cât și modificările acestuia. Din motive de transparență, se recomandă inserarea cuvântului "modificat" în titlul actului care urmează să fie abrogat, între natura actului și data acestuia sau adăugarea la sfârșitul citării titlului a expresiei "așa cum a fost modificat ulterior".

Cu ocazia abrogării unui act, nu se recomandă ca dispozițiile tranzitorii să rămână, acestea constituind, prin însăși esența lor, o derogare de la regimul care urmează să fie abrogat. Cu condiția înlocuirii acestui act, se recomandă includerea dispozițiilor tranzitorii în noul act, veghind ca menținerea lor să fie bine fundamentată și, după caz, adaptându-le la noul cadru juridic, în special în ceea ce privește intrarea lor în vigoare.

Expert media Florin FĂINIŞI

iNFOLex POCA/491/126354 www.infolex.snsh.ro

www.poca.ro

